

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Epistolai tu hagiū Isidōru tu Pēlusiōtu

Isidorus <Pelusiota>

Parisiis, 1585

Quidna[m] [συν]τακτικῆος significet, Cap. 22.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71898)

quemadmodum etiam liquet ex his quæ præcedunt, *ωρασιεῖται ἀγνοία* & *βλάβησαν*, ἀλλ' *οἰκονομῆσαν*. Cap. 35. interpres non satis horum verborum mentem intellexisse videtur. τὸ τοῦτον (i. quod diabolo vouetur) *ὀκῶ ἀνατίθεται*, ἀλλὰ *κατατίθεται*. Sic enim reddit: Quod enim eiusmodi non reponitur aut deponitur, sed reicitur. Itaque sic malim: Quod enim huiusmodi est, non appenditur, sed dependitur. Hoc enim vult Oecumenius, id quod diabolo vouetur, *κατάθεμα* potius quàm *ανάθεμα* dicendum esse. *ανάθεμα* enim id demum proprie dicitur, quod Deo appenditur atque consecratur. Atque eodem modo apud Athenæum non illepidè quidam ad eum qui improprie verbo *ἀνακείσθω* pro *κατακείσθω* .i. mensæ accumbere, vsus fuerat, hoc regessit, *ὃ δὲ ἔῃ ἀνάκισσος* .i. suspendatis vt donaria ea quæ diis consecrantur. Cap. 37. *καὶ μετὰ κόπον καὶ πόνον, καὶ ἐν τῷ ὄρει χροῖμα* .i. tum elaboratè, tum ex tempore. Hentenius utrunque confundit, sic verens, multo cum labore & molestia, idque protinus. Hoc vult illic Paulus se paratum esse ad fidei Christianæ veritatè vel longa atque elaborata oratione, vel in promptu & ex tempore, si ita Agrippa malit, asserendam. Cap. 38. *τῆς εἰμαυδύνης ἕπι τῆς παρ' ἡμῶν κοιμωδύνης*. Hentenius: cùm fatum ad id quod præuisum est, obdormiat, Ego autem sic: Cùm fatum in perspicuis ac velut ob oculos positis dormiat. Eodem cap. hæc verba, *ἵνα κατὰ χοῖον αὐτῶν*, ita rursus vertit, quasi in Græco esset *καταχοῖον*. Sic enim reddit, vt confunderet eos. Sic autem transferendum erat, vt eos retineret. Rursus aliquanto inferiùs, in his verbis, *ὃ γὰρ ἔδωκεν αὐτοῖς φροντίς προφῆας, ἀπὸ τοῦ ὄρει τῆς τυχεῖων ὄντος κινδύου*, non mihi cum eo cōuenit. Sic enim transfert, Non enim erat illis cura cibi, vt pote non sinente periculo occupari circa res vulgares. Ego autem ad hunc modum: Non enim illis cibi cura erat, quippe qui non in vulgari periculo versarentur. Cap. 40. *καὶ τὰ παλαιά μὲν λέγει*. Hentenius: Et ea dicit, quæ sibi mutuo constant. Ego autem: Et ea dicit quæ promptè ipsi in mentem venerant.

Quidnam σωτακτέλιος significet

CAP. XXII.

DIV ego addubitavi quidnam causæ esset, quamobrem Gregorius Nazianzenus Orationem eam, quam centum quinquaginta Episcopis præsentibus habuit, *σωτακτέλιον* appellavit. Atque in hanc sententiam non inuitus concessissem, vt λόγον *σωτακτέλιον*, idem esse quod *εἰρωικὸν* existimarem, si ea Oratione de componendis Episcoporum dissidiis ageretur. Quum autem illic de ea re nullum verbū fieret, anceps planè hærebam, quamnam hæc vox significationem haberet. Tandem tamen comperi *σωτακτέλιον* λόγον eo loco idem esse quod *Σπτακτέλιον*, hoc est, orationem extremam, qua quis valere aliquos iubet. Id quod, ne temerè à me ita exponi quisquam existimet, duo loca producam, quibus opinio hæc mea comprobetur. Etenim eruditissimus ille Dionysij Arcopagitæ scholiastes Maximus, eodem planè significatu hoc vocabulum vsurpavit initio Scholorum suorum in lib. De diuin. nom. cùm ita loquitur: *τῆτο δηλοῦται ἐν ταῖς ἀράξεσι τῆς ἀγίων Σποσόλων, ἕνα ἐν Ἀσία σωτάσεται ταῖς ἐκκλησίαις αὐτοῖς ὁ Παῦλος* .i. Hoc perspicuè declaratur in Actis sanctorum Apostolorum, vbi Paulus Ecclesias Asiaticas extremum salutavit: vel, Asia Ecclesiis vale dicit. *σωτάσεται* enim nihil hîc est aliud quàm *Σπτάσεται*. Atque eodem modo in lib. Quod mortui viuentiū beneficiis iuuentur, Damascenus, siue quis alius illius libelli author sit, de impiis loquens, qui in extremo iudicio quosdam ex familiaribus suis ab electorum parte stare videbunt, his verbis vtitur: *καὶ ὅταν πινὰς ἐξ αὐτῶν τοῖς δεξιῶν ἰδῶσι καταταχθεῖσιν*

λα. 10.

μέρεσιν

μέρεσιν, Σπυριγιζόιδρι θλωδοσι τὸ σωτακτικόν. Quo loco neminem tam præ-
tractum ac pernicitum fore puto, qui hoc non mihi assentiatur; σωτακτικόν
θλωδοσιν nihil aliud significare, quàm in ultimo digressu lamentari. His igitur
duabus auctoritatibus fretus, iusto sacramento contendere, ac pro certo af-
firmare non dubitem, illam Gregorij Orationem idcirco σωτακτικόν appel-
latam esse, quod eam primo quoque tempore discessurus habuerit, eaque
Episcopos illos extremum salutet.

Producuntur loca quædam ex Gregorio Nazianzeno, quæ à Dionysio Areopag.
mutuatus esse videtur.

CAP. XXIII.

NONNULLA apud Gregorium loca sunt Dionysij Areopagitæ verbis
vsque adeo similia, ut ea ille ab ipso mutuatus esse non immeritò cuiquam
videri possit. Quod ne me fingere quisquam putet, loca ipsa proferre minimè
pigebit. Oratione 2. de Pasch. de Deo loquens Gregorius, ὅλον, inquit, ἐν
ἑαυτῷ συλλαβῶν ἔχει τὸ εἶναι. Dionysius autem cap. 5. lib. de Diuin. nom. ὅλον ἐν
ἑαυτῷ τὸ εἶναι σωειληφῶς. Eodem loco Gregorius Deum esse dicit πέλαγος ὕδατος
ἄπειρον καὶ ἀβείρον. Quæ verba non longè remota sunt ab his Dionysij lib. de
Cælesti Hier. cap. 9. θεῶν ἁπλοῦς φωτὸς ἄπειρόν τε καὶ ἄφθονον πέλαγος: quemad-
modum nec ea quæ Gregorius ead. Orat. non longè post ait, εἶδε χερύλαι τὸ
ἀγαθὸν καὶ ὁδὲ εὐχα, ὡς πλείονα εἶναι τὰ ἔργα τῶν ἁγίων. τὸ γὰρ τῆς ἀκραις ἡ ἀγα-
θότης, valde ab his Dionys. cod. lib. cap. distant, ἐστὶ γὰρ τὸ τὸ πάντων αἰτίας
καὶ ἕως πάντα ἀγαθότητος ἴδιον, τὸ πρὸς κοινωνίαν ἑαυτῆς τὰ ὄντα κελῖν. Quin
eadem rursus Oratione id quod ait Gregorius de Angelis in Christi ascensio-
ne sese mutuo interrogantibus ac respondentibus, hausisse videtur ex Dionys.
cod. lib. cap. 7. vbi, etiam aliis verbis, eadem tamen extant. Quod autè ait Gre-
gorius in Orat. de Dogmate, de vitæ puritate verba faciens, αἰετὸς θείας ἐμφά-
σης καθαρός ἐν ἑαυτῷ φέρειν, οἷον ἔσοπρον ἀκηλίδωτον θεῶν καὶ τῶν θεῶν ὄν, &c. Id
sanè mihi à Dionysio sumpsisse videtur. Is enim lib. de Cæl. Hierarch. his ver-
bis vitur. οἰοπὸς ἱεραρχίας ἐστὶ τὸς αὐτῶν θιασώτας ἀγάλαματα θεῶν τελῖν, ἔσοπρος
διαδίδακα καὶ ἀκηλίδωτα, δεκτικὰ τῆς ἀρχαίας ἀκηνος. Ac paulò inferius Hie-
rarchæ munus esse δέτα τὴν θεῶν ἐργεῖαι ἐν ἑαυτῷ καὶ τὸ δυνατὸν ἀναφανο-
μεῖν. Iam quod ait Gregorius in magno Apologetico sacrum Antistitem
nouos quotidie in virtute progressus facere debere, εἰς μέλλοι τῶν θεῶν ὄντι
ἀρετῆς ἔλθειν τὸς πολλὰς εἰς τὸ μέγιστον, non admodum dissimilia his esse existi-
mo, quæ Dionysius loco proximè citatò, δεῖ τὸς καθαρκτικὸς θεῶν καὶ καθαροῦς
ἑτέροις μετὰ διδόναι τὸ οἰκείας ἀγνότητος. Illud item quod ait Greg. Orat. 3. de Theo-
log. τὰ τῶν ἐρωτημάτων πῶν γινῆ καὶ τὰς ἐν ψάμμις οἰκοδομαῖς, &c. de sophisti-
cis Arrianorum argumentis loquens, non multum ab eo abludit, quod Dio-
nysius lib. de Diu. nom. captiunculas Elymæ Magi, πῶν ἀθυρότων οἰκοδομή-
ματα, καὶ ἐπὶ ψάμμις καὶ ἀσθενῆ vocat. Denique hæc verba Gregorij in Oratio-
ne Basiliana, ἵνα μὴ ταυτὸν πάθω τοῖς ἀπειροτέροις τῶν ἀθλητῶν, οἱ τὴν ἰσχυρὴν ἐν
τοῖς εἰκῆ παλαισμοῖς καὶ παρέροις κενάουτες, ἢ τῆς ἐν τοῖς χειροῖς εὐελοκονται,
an non proximè ad hæc Dionysij verba cod. cap. eiusdem lib. accedunt, vbi de
eodem Elyma adhuc loquens, μιμῆται, inquit, τὸς τῶν ἀθλητῶν ἀπειρονίας
οἱ πολλὰς τὸν ἀέρα θλακένους πληγῶς καταπαόντες, οἷον τῶν ἀππαλῶν κε-
κρατηκέναι. Hæc sunt quæ non abs re suspicionem aliquam asferre possint,
Gregorium Nazianzenum in Dionysij libros incidisse: tamen alioqui non
ignorem fieri posse, ut eadem sententiæ, atque etiam interdum verba diuersis
hominibus in mentem veniant.